

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

2017

Evaluace efektivity komunikačních aktivit programu Interreg V-A Česká republika – Polsko

1.3 – MANAŽERSKÉ SHRNTÍ ÚKOLU Č. 1

FINÁLNÍ VERZE

PROCES

KREATUS

Výstup veřejné zakázky „**Evaluace efektivity komunikačních aktivit programu Interreg V-A Česká republika – Polsko**“ zadané v rámci projektu „Zajištění evaluací programu přeshraniční spolupráce Interreg V-A ČR – Polsko 2014 – 2020“.

Zhotovitel:

PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o.

Švabinského 1749/19, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava, Česká republika

tel.: +420 595 136 023, web: <http://rozvoj-obce.cz/>, e-mail: info@rozvoj-obce.cz.

Kreatus sp. z o.o.

11 Listopada 60-62; 43-300 Bielsko-Biała; Polska

tel.: +48 33 300 34 80, web: <http://kreatus.eu/>, e-mail: biuro@kreatus.eu.

Realizační tým:

Doc. Ing. Lubor Hruška, Ph.D.

Ing. Ivana Foldynová, Ph.D.

Mgr. Andrea Hrušková

dr. Joanna Kurowska-Pysz

Ing. Petr Proske

Ing. David Kubáň

a další

Cíl evaluace

Hlavním cílem evaluace, provedené na přelomu roku 2017 a 2018, bylo zhodnotit efektivitu a účinnost komunikačních aktivit, komunikačních nástrojů a kanálů Programu Interreg V-A Česká republika – Polsko (dále jen Programu) a získat tak podněty pro jeho další zlepšování a rozvoj.

Závěry a doporučení z evaluace

Na základě provedené evaluace byla evaluačním týmem zpracovatele zformulována doporučení pro realizaci komunikace v rámci Programu Interreg V-A Česká republika – Polsko. Opatření jsou strukturovaná do skupin dle tematické podobnosti. Každá tematická skupina obsahuje několik opatření, která byla řešitelským týmem evaluace navržena na základě výstupů a výsledků provedené evaluace tak, aby v následujícím období byla zvyšována efektivita komunikačních aktivit programu a tím dosaženo jeho cílů vymezených v komunikační strategii. U každého opatření je uvedeno 1/ Popis a zdůvodnění; 2/ Navrhované aktivity; 3/Předpokládaný dopad

Tabulka 1: Přehled navrhovaných opatření v jednotlivých oblastech

A/Implementační struktura komunikační strategie		C/Zvýšení dopadů komunikačních aktivit	
A.1	Provést revizi zapojení regionálních subjektů, případně tuto úroveň vypustit.	C.1	U vlajkových projektů zpracovat komunikační plán včetně očekávaných dopadů dle cílových skupin.
A.2	Oficiálně zapojit euroregiony do komunikačních aktivit v rámci komunikační strategie programu.	C.2	U ostatních projektu v rámci propagačních předmětů minimálně uvést pro jakou cílovou skupinu tyto předměty jsou určeny.
B/Zacílení komunikační strategie		C,3	Podpora projektů s kvalitními propagačními aktivitami a vyšším bodovým hodnocením projektových žádostí.
B.1	Identifikovat dílčí podskupiny v rámci cílové skupiny „Veřejnost“ za účelem získání možností efektivního cílení informací.	C.4	Zpracovat metodiku cílené komunikace s ukázkou příkladů dobré praxe pro jednotlivé cílové skupiny.
B.2	Pilotně testovat účinek navrhovaných komunikačních nástrojů.	C.5	Provést školení v oblasti komunikace s příklady dobré praxe.
B.3	Realizovat hodnocení skutečných dopadů komunikačních aktivit a doplnění odpovídajících indikátorů do komunikačních strategií.	C.6	Vytvořit interaktivní mapu projektů Programu
		D/Ostatní opatření	
B.4	Propagace dopadů programu pro decizní orgány EU, ČR a pro odbornou veřejnost.	D.1	Podporovat síťování potenciálních příjemců dotace prostřednictvím pomoci hledání relevantních partnerů.
		D.2	Realizace aktivit prostřednictvím cílené kampaně zdůrazňující přínosy programu spolupráce za účelem odstranění negativního pohledu na program, který vznikl velkou administrativní náročností projektů a průtahy ve financování.
		D.3	Revize webových stránek ve smyslu zjednodušení a vytvoření uživatelsky příjemného prostředí.

Zformulovaná doporučení byla identifikována ze závěrů, které jsou souhrnně prezentovány v následující SWOT analýze, tzn. analýzy silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb v rámci realizace komunikačních aktivit programu Interreg V-A Česká republika – Polsko.

Silné stránky	Slabé stránky
Zvyšující se povědomí o existenci česko-polské spolupráce mezi potenciálními příjemci dotace.	Snižující se znalost dopadů a výsledků česko-polské spolupráce u veřejnosti (část veřejnosti ví, že existuje program česko-polské spolupráce, ale nezná konkrétní projekty ani výsledky).
Zvyšující se povědomí o existenci česko-polské spolupráce u veřejnosti na programovém území.	Cílová skupina veřejnost je pro účely propagace v komunikační strategii nedostatečně rozdělena, což omezuje možnosti detailnějšího zacílení komunikačních aktivit (například na seniory, mládež, apod.).
V důsledku česko-polské spolupráce v rámci programu Interreg V-A ČR-PL se rozvíjí dlouhodobé přátelské vztahy a partnerství, které existují i po ukončení projektů.	V komunikační strategii jsou měřitelnými indikátory hodnoceny pouze výstupy, chybí hodnocení skutečného dopadu aktivit do území (řeší pouze počet aktivit nebo velikost cílové skupiny).
Pozitivní zkušenosti stávajících a potenciálních příjemců dotace s pomocí ze strany euroregionů, které jsou často prvním kontaktním místem pro potenciální zájemce (je preferována osobní konzultace).	Negativní pohled potenciálních příjemců/žadatelů na Program z důvodu administrativní náročnosti, uživatelsky nevhodnému prostředí systému MS2014+ a průtahům s monitorováním projektů i vyplácením dotace (někteří příjemci se z důvodu finančních průtahů při vyplácení plateb z projektu, dostali do finančních obtíží a sdělují to ostatním).
V oblasti konzultací je pozitivně hodnocena práce Společného sekretariátu ze strany stávajících i potenciálních příjemců.	Neintuitivní struktura webových stránek programu, příjemce často musí složitě dohledávat požadované informace či dokumenty, které nejsou uloženy v předpokládaných záložkách (využívají proto externí vyhledávání formou Googlu a názvu dokumentu, nejsou se ve stávajících stránkách schopni dobře orientovat a proklikat k požadovaným dokumentům).
Pozitivně hodnocené semináře a informační konference realizované Společným sekretariátem.	Distribuce tištěných propagačních materiálů (např. plakáty, knihy projektů) bez výraznější odezvy ze strany cílové skupiny (letáky a další propagační materiály mají chybějící či nezajímavá sdělení pro cílové skupiny).
Videa a webináře jako podpora zvyšování znalosti o administrativních požadavcích u aktuálních a potenciálních příjemců dotace jsou kladně vnímány.	V místech, kde nedochází k česko-polské spolupráci, ať už v rámci programu či mimo něj, lze sledovat nízké povědomí o životě v sousední zemi, na obou stranách hranice pak existuje tvrzení, že se o ně sousedé nezajímají. Projevuje se to i nižším povědomím o efektech spolupráce v rámci programu, především v širším programovém území vzdálenější od hranice.
Existence případů fungování navázané spolupráce i po ukončení dotační podpory.	Nízký dopad realizace obecné kampaně na podporu Programu, špatné zacílení a nejasné sdělení (většinou nebyl pochopen smysl sdělení a také chyběly odkazy na další informace např., kde jsou vybudované cyklostezky, kde najít realizovanou aktivitu).

Příležitosti	Hrozby
Zefektivnění využití propagačních kampaní včetně propagace na sociálních sítích (Facebook) jako potenciálního nástroje pro oslovení veřejnosti.	Nezájem o program u potenciálních příjemců z důvodu negativních zkušeností s administrací a systémem MS2014+ a s předfinancováním projektů především u menších subjektů.
Rozvinout nové způsoby propagace a komunikace programu zaměřených na širokou veřejnost prostřednictvím zajímavých projektů.	Zhoršení informovanosti o konkrétních výsledcích a dopadech u orgánu EU a dalších centrálních orgánů v ČR, jelikož tyto subjekty nepatří mezi cílové skupiny komunikační strategie, důsledkem by mohla být následná nižší podpora při tvorbě Programu v dalším období.
Zvýšení znalostí a dovedností v oblasti efektivních komunikačních a propagačních aktivit u zástupců implementační struktury Programu a euroregionů formou příkladů dobré praxe. Nastavení školení marketingových, propagačních a komunikačních aktivit.	
Využití potenciálu práce euroregionů v oblasti konzultačních aktivit a její další rozvoj.	
Využití velkého potenciálního dosahu vlajkových projektů využitelných pro propagaci programu.	

Metody zpracování evaluace

Po nashromáždění všech potřebných informací byly formulovány odpovědi na evaluační otázky včetně jejich zdůvodnění. Odpovědi byly vytvořeny na základě realizovaných evaluačních aktivit a zpracování primárních a sekundárních dat, relevantních k řešené problematice, při zpracování odpovědí byl využit princip triangulace. Odpovědi a odůvodnění byly postaveny na základě všech zjištění získaných prostřednictvím 4 výzkumných metod, jednalo se o:

- Dvě metody analýzy dat – desk research a analýza statistických dat
- Dvě metody kvalitativního sběru dat – individuální polostrukturované rozhovory a skupinové rozhovory

Desk research:

Analýza desk research je metodou nezatíženou některými negativními vlivy při výzkumu, jako je např. ovlivnění dotazované osoby tazatelem. Proto je možno tímto způsobem získat vysoce objektivní informace. Jedná se o základní vstup pro další práci evaluačního týmu. V rámci této metody byla analyzována programová dokumentace a další relevantní dokumenty, např. komunikační strategie programu, roční komunikační plány atd.

Analýza statistických dat

Při aplikaci této metody je velmi důležitý způsob interpretace zjištěných informací pro tvorbu expertního úsudku a zvážení kontextu všech souvislostí, které analyzovaná data zobrazují. V rámci evaluace byla analyzována data týkající se konkrétních nástrojů komunikace (GoogleAnalytics webové stránky programu a statistiky profilu programu na sociální síti Facebook). Zároveň byly statisticky zpracovány data z předchozích průzkumů souvisejících s řešenou problematikou, či z dotazníků řešících zpětnou vazbu realizovaných komunikačních aktivit programu.

Individuální polo-strukturované rozhovory:

Během evaluace bylo provedeno celkem 28 individuálních rozhovorů s relevantními experty činnými v řešené problematice. Tyto osoby tvoří výjimečně cenný zdroj vědomostí o zkoumané problematice/oblasti, jsou schopni posoudit, jakým způsobem se řešená oblast v programovém období mění a posouvá. Rozhovory byly vedeny zkušeným tazatelem zastupujícím zpracovatele evaluace dle předem připraveného scénáře. Konkrétně se jednalo o následující rozhovory:

Tabulka 2: Přehled individuálních polostrukturovaných rozhovorů realizovaných v rámci evaluace

Cílová skupina	Země	Počet rozhovorů
Zástupci implementační struktury komunikační strategie – zástupci řídicího orgánu, Společného sekretariátu, regionálních subjektů.	CZ	4
	PL	2
Potenciální žadatelé – představitelé samospráv, kteří doposud nečerpali dotace z Programu.	CZ	12
	PL	10

Skupinové rozhovory (Focus Groups)

Metodou kvalitativního výzkumu byly provedeny 4 skupinové diskuse se zástupci příjemců Programu, tzn., zástupci regionálních subjektů, Euroregionů, samospráv a dalších příjemců programu.

Tabulka 3: Přehled skupinových rozhovorů s příjemci Programu (FG_A)

#	Lokalita	Termín	Počet účastníků
FG_A1	Kladsko (PL)	3. listopadu 2017	11
FG_A2	Ostrava (CZ)	6. listopadu 2017	6
FG_A3	Liberec (CZ)	13. listopadu 2017	7
FG_A4	Cieszyn (PL)	15. listopadu 2017	10

V rámci evaluace byla zpracovatelem realizována také skupinová diskuse s cílovou skupinou veřejnost za účelem otestování komunikačních nástrojů Programu. Účastníci byli osoby české i polské národnosti, přičemž všichni měli velmi dobrou znalost českého jazyka. Respondenti cílové skupiny veřejnosti byly rekrutováni tak, aby skupina byla různorodá a obsahovala zástupce různého věku a vzdělání, tzn., charakteristik, které mohou ovlivnit jejich názor na jednotlivé komunikační nástroje.

Všechny skupinové rozhovory byly realizovány dle předem připraveného scénáře a vedeny zkušeným moderátorem z evaluačního týmu. Součástí výstupů z úkolu č. 1 je část 1.4) Data, kde jsou přepisy realizovaných skupinových rozhovorů.